



קלות תנועה בנוסיעותיו, בשליחות מחלקת העליונה.

כעבור ארבעה ימים בלבד כבר שלח טיבור לרפאל מיברק, בו הודה לו על קבלת הדרכון. באוקטובר 1953 דרש מישרדהחון את הדרכון חזרה. רפאל התערב שוב. הוא שלח לטיבור מיברק בו הודיעו: "מישרדהחון התחייב להודיע לקונסוליה לא לבקש חזרה את דרכון השירות".

אולם ב-1954 נבחר רפאל לכנסת, חדל לכהן כראש מחלקתהעליונה, ושוב היה הדרכון בסכנה.

רפאל ניסה לעזור, אך לשווא. דרכון השירות נלקח. טיבור ניאלץ להמתין עשר שנים, עד שהצליח להתמנות כקונסול של מדינת ליבריה באירגון האומות המאוחדות בוונוה, לקבל דרכון דיפלומטי. חשיבותו של דרכון זה התבררה, כאשר בסוף שנות ה-60 נחשפה רשת עובדיו, שרעבו העבירו כספיפשע אמריקאיים לבנק שלו בשווייץ.

מותו במערכת הבחירות הפנימיות ב"מפד"ל.

מליחמת השיחרור עברה על רון זנבאום כשהוא יושב בשווייץ ומטפל בעלייה. כידוע מיפד"ל הי עירום משווייץ לישראל ככל הי שנים מאז לא הגיע את ל"500, כך שנתר לו זמן פנוי רב, לעניינים אחרים.

שווייץ היתה באותה תקופה מרכז פיננסי, אליו הגיע לעיתים תכופות מי שמיה לאחר קום המדינה מנכ"ל מישרדהבחון — פנחס ספיר. ספיר למד להכיר את האיש של רפאל בוונוה, נעזר בו בעיסקות שונות שהותירו לטיבור הכנסה גאה ושמה. באותה תקופה פעל בשווייץ ישראלי לשעבר נוסף, שירד מן הארץ יחד עם רוזנבאום: ויליאם רובינסון, בעל תעשיות הבירה ויצרן הטלוויזיה זנט בישאל. טיבור ורובינסון סייעו לספיר בעסקיו, התיידדו עם הנציג של ספיר בשווייץ, ד"ר צבי דינשטיין, שלמד שם מישפטים.

בנק

לשימוש פרטי

באתן שנים 1954-1955, עשה טיבור את הוינוק הנחשוני של חייו. הוא התודע אל יחזקאל דגן, איש מיש"ר לחתישילומים הישראלית בגרמניה, שהיה

דרכון אי-

שירות בצה"ל

ב ינואר 1951 החליט מישרדהביטחון, כי הגיעה השעה לשלוח מחלקת ה"עלייה, טיבור רוזנבאום, יתן לצה"ל את שירותו ככל אורח אחר. אבל טיבור לא חלם כלל לבזבז כמה שנים טובות מחייו למען צה"ל. בפברואר 1951 כתב ליוצא רפאל:

"הנני מצרף לך את העתק בקשתי בנוגע לדחייה (הגיוס). אני תקווה כי הקונסוליה קיימה את הבטחתה והעבירה זאת באורח טלגרפי למר ניב. במקרה שלא, הרי לך הבקשה, ונא מציא זאת לידיו. קשה לי למצוא מילים כדי להודות לך על מסירתך הרבה בעניין, ואשתדל להיות באותה מידה תמיד לרשותך. ברכות לבביות לגאולה, לבנק הנחמד, לרב מיימון שליט"א, בתיקוה כי העניין סוף כל סוף יסודר".

ואכן, רפאל הפדיר את העניין, ומישרדהביטחון ויתר על שירותו הצבאי של טיבור. ויתור זה היה מוזר ביותר, כיוון שאותה עת ניהל טיבור בעזרת רפאל, מאבק תקבול דרכון ישראלי — ולא סתם דרכון, אלא דרכון-שירות.

רוזנבאום החזיק בדרכון ישראלי רגיל, שתוקפו האורך מדיפעם בהוראה אישית של שריהפנים המפד"ל, משהחיים שפרא. הארכה מיוחדת זו ניתנה בגלל איבואו של טיבור לארץ, לצורך הארכה גורמלית של השמות בחו"ל. אולי מחשש מפני גיוסו לצה"ל. מכל מקום, ב-8 בפברואר ניתב רפאל למשה צ'רבינסקי, במישרדהחון הי ישראלי:

"בהתאם לשיחתנו אתמול, הריני לבקשך בכתב לדאוג להוצאת דרכון-שירות למר טיבור רוזנבאום, מנהל מישרד ארץ-ישראלי בשווייץ. הדרכון חוץ לו לשם

העולם הזה מאשים

והו שער של העולם הזה, בו הובא בשנת 1968 סיפור ההשקעות הוורמותי מוא" שי הפשע המאורגן בארה"ב לישראל.

אחראי לחתימת שורה ארוכה של עיסקות בדבר רכישה ציוד לישראל. אחת הי עיסקות היתה רכישת אלפי צריפים ב-שוודיה, עבור שיכון עולים. שעמדו לבסוף ריקים שנים רבות.

כאשר התודע ראש מחלקתהעליונה ב"ונוה, טיבור רוזנבאום, אל יחזקאל דגן, היה כבר דגן בעל הון ניכר, שנאמד ב"שניים-שלושה מיליון דולר. השניים החליטו טו כי במקום לעשות עסקים בשביל מדינת ישראל באמצעות בנקים אחרים, מוטב להיות בעלי בנק.

הם התקשרו עם שמואל שפס, אורח שווייצרי, ויחד איתו הקימו את הבנק ה"בינלאומי לאשראי, דגן היה כבר אז אדם בעל עבר מעורפל. לפני שיצא לעבוד במישרדהשילומים היה איש-אמנו של לוי אשכול, שיכנע את הנוגעים בדבר להקים חברה בשם מתום, בה השקיעו כס"פים הממשלה, בנק לאומי ומשקיעים זרים. מטרת החברה היה להלוות כסף למשקיעים זרים, אולם תוך זמן קצר התברר כי דגן הליווה את כספי החברה לקרובימישפחה שלו, שרכש את מפעל האמאיל של פלא" לוס שפשט את הרגל.

יציאתו לעבוד בחו"ל היתה מעין גלות, אולם הגלות איפשרה לדגן לצבור את ההון, שבאמצעותו ייסד טיבור את הבנק שלו.

משך שבע שנים ניהל רוזנבאום בנק צנוע וסוליד, שהיה קשור בעיקר בישראל. רובינסון ודגן החלו עושים בארץ עסקים בשנת 1955 רכשה הקבוצה את תעשיות הבירה, באמצעות חברה בשם כרמל טראסט הרשומה בוואדו, בירת ליכטנשטיין. ההסכם שבין רובינסון לדגן הופקד בנק של טיבור, בסודיות מחולטת. כיוון שלדגן, כאזרח ישראלי, אסור היה להחזיק כספים בחו"ל. אחריכך עשו יחד עיסקותירקע

..לייף" מאשים

זהו צילום אחד מעמודי שבועון הלייף האמריקאי, שהצליח להוכיח כי מנהלים של טיבור רוזנבאום עוסקים בהעברת כספים שחורים, שהושגו בתעשיית הפשע האמריקאית.

בבתיים, יחד עם מישפחת מי שהיה ראש העיר, מנחם בן-ארי. בשנות ה-60 קנתה הקבוצה את טכסטיל בית'שאן, ומייד ל"אחר-מכן את לוודייה.

ב-1962 גילה רובינסון כי דגן ורוזנבאום מרמים אותו, וקיבל בבית-המישפט ב"ונוה צו לגלוי כל מיסמכיו של דגן, שהיו שמורים בבנק של טיבור. גילוי ה"מיסמכים עלול היה להביא לחיסולו של דגן בישראל, ודגן נכנע. הוא קיבל מרו"בניסון חצי מיליון דולר — שהיו מופקדים בבנק של טיבור — וכן את מיפעל לוודייה, בעוד רובינסון נשאר עם הבירה והטכסטיל.

הפרשה לימדה את רוזנבאום דבר חשוב: כי דגן וכספו נתונים בידיו, לשבט או לחסד. מעתה וא"י לך עתיד היה דגן להמשיך לה"י מינע כנציגו של רוזנבאום, אבל זה האחרון היה בעדיהכית, ותוך שנה-שנתיים הוא זרק את דגן לחלוטין מן העסקים, והשתלט לבדו על הכל, כולל הבנק.

נישואין וסיני

דיקאט הפשע

רוזנבאום קיבל בינתיים תיגבורת, מכמה כיוונים. האחד, מישפחתו הי חדשה. הוא התחתן עם סטפניה שטרן, אח"תו של ויליאם שטרן, איש-העסקים היהודי-בריטי שנכנס לעולם-העסקים כברטינה ב"סערה, תודות לנישואיו עם בתו של ה"מולטי-מיליונר יהושע פראשווטאר. הנישואים העבירו לבנק של טיבור עסקים רבים של מישפחתו שטרן ופראשווטאר.

תיגבורת נוספת: רוזנבאום מכר חלק מן הבנק שלו לאיל-העסקים היהודי-קנדי ליאו בלומפילד, נכנס באותו זמן לעסקים עם עולם-הפשע האמריקאי, הקשר הזה נוצר באמצעות סילוואנו פראדמן, דוד פראדמן, מלווה-בריבית לסוכנות היהודית ונציג רסקו בשווייץ.

סילוואנו שירד בן טיבור לאני שוי זנסקי, ומייד נפתח סניף של הבנק בא"י בהאמה, דרכו הוברחו עשרות מיליוני דולרים לבנק שי בשווייץ. ההפקדות האדירות שנכספו הפשע של אירגונו של מאיו זנסקי, דירכנו את הבנק לגידול בלתי-רגיל. הוא פתח סניפים ב"מקומות שונים, מאזנו גדד במהירות, ועבר את מחצית המיליארד פרנקים שווייציים.

באותה תקופה החל בפעילותו בשווייץ ובישראל אדם נוסף, הרפתקן ונובל בינ"לאומי, שהיה אחד הגורמים להסתבכותו של רוזנבאום כיום: ג'ורג' מנדל, או מנ"טאלו.

מנטאלו, שעלילות ההונאה שלו באירופה אחר-המלחמה יכולות לשמש עלילה ל"סרטים שיגרמו להעוקץ להסמיק מבושה.

החל בסוף שנות ה-50 לפעול בישראל, כמו כמה וכמה נוכלים בינלאומיים. בין השאר רימה את כור, מכר להם ציוד משומש ובלה של מיפעל לייצור גורות, וכור הקימה מיפעל בשם ירום, שהפסיד ללא הרף.

בישראל נכנס מנדל כשותף, עם הקבלן יעקב ארמרוניק, לחברת אריאב, שבנתה בין השאר את בית מעיא בדרך פתח-תיקווה בתל-אביב.

אריאב ומנטאלו יזמו את רעיון בניית רמת-החייל, כשיכון נכי מליחמת-השיחרור, שהזרים לשניים רווחים נאים. בתחילת שנות ה-60 הכיר מנטאלו את רוזנבאום, ועודד אותו ועוד בנקאי סוליד ותגון מבזול, בשם מקס זליגמאן (בעל בנק זליגמאן לשעבר, כיום בנק רובינסון), ל"היכנס להרפתקת קרקעות בית-המלוכה ב"רומא.

קרקעות

מישפחת המלך

מישפחת סבויה האיטלקית היו עשרת אלפי דונם ליד אוסטיה, פרבר של רומא, ונמל התעופה ליאונרדו דה"וינצ'י. המקום נקרא "מרינה ריאל" — אהות הים — וכולו יצרות אורן עתיקים ונפלאים.

השטח הוחרם עליידי ממשלת איטליה אחרי מליחמת-העולם השנייה בגלל שיתוף-הפעולה של המלך עם הגרמנים. מנטאלו קנה את השטח כולו במחיר של 10 סנט למטר, הכניס שותפים במגמה להפסיד את החרמה ולפתח את השטח. אחרי שמנטאלו ורוזנבאום קנו את השטח, הם הכניסו את זליגמאן לעיסקה, תמורת שישה מיליון דולר שהשקיע בפתוח המקום.

זליגמאן הביא אחריו את סר זיגמונד וארבורג, מראשי עולם הפיננסים היהודי באירופה. וארבורג נכנס אף הוא כשותף, כעבור זמן נוכח זליגמאן כי רימו אותו, החליט לצאת מן השותפות בכל מחיר.

הוא קיבל 2500 דונם תמורת חוספת 2.5 מיליון דולר על השישה שהשקיע. חישובו לו את ערך הקרקע לפי 750 דולר המטר, כאשר ה"6 מיליון היו הפסד. עיסקה זאת גרמה כעבור שנים אחדות לחיסולו של זליגמאן, ולמכירת הבנק לרוזנבאום, והיא כיום אחד הגורמים שחיסלו את טיבור.

השטח שנותר חולק בין מנטאלו ל"ווארבורג מחד, לבין רוזנבאום מחד. מאז שורת איבה עזה בין רוזנבאום לווארבורג, וזה האחרון נלחם בטיבור בכל האמצעים, כאשר טיבור, למשל, מסייע למנכ"ל החברה לישראל, מיכאל צור, להמשיך בתפקידו. כנגד וארבורג המבקש לסלקו, התשקעה הארייה של טיבור בקרקעות הביאה, לפני כמה שנים, את הפיקוח על הבנקים בשווייץ לידי דרישה כי יפריד בין עיסקי הבנק (המשד בעמוד 23)



הגרמני

וילהלם האגל, יושב ראש הבנק המחוי של הסן, שסיבך את הבנק שלו בהשקעות כושלות, היה מעורב בעיסקות גם עם רוזנבאום.